

Socialstyrelsen

VISO-konferencen 2021

Tema

Viden om det specialiserede social- og specialundervisningsområde

Dato

7. december 2021

Sted

Nyborg Strand
Østerøvej 2
5800 Nyborg

Konferencen giver viden til ledere og fagpersoner i kommunale forvaltninger, kommunale, regionale og private tilbud, brugerorganisationer samt handicap- og udsatteråd.

Program

09.00-09.30 **Ankomst og kaffe**

09.30-09.40 Velkomst
v/Ellen Klarskov Lauritzen, direktør i Socialstyrelsen

09.45-10.35 **Medfølelsens pris – når fagprofessionelle er inficeret af vold ved sekundær traumatisering, medfølelse, træthed og udbændthed**
v/Per Isdal, autoriseret psykolog og psykoterapeut

Hvordan hjælpere blir påvirket av jobben. Om sekundærtraumatisering, compassion fatigue og utbrenthet i arbeidet. Om hvordan vi og våre arbeidsgivere kan forebygge helseskader av jobben. Isdal tar utgangspunkt i sin bok «Medfølelsens Pris». Han jobbet selv 30 år som terapeut for mennesker som utøver vold. Han forsto etter hvert at han selv ble farget og preget av sitt arbeid. I første omgang kalte han dette for «Smittet av Vold». Isdal har senere sett at de delene av arbeidet som rammet ham har noe universelt over seg. Alle profesjonelle hjælpere blir preget, og i verste fall syke av sitt arbeid. Å være profesjonell hjelper er et risikoyrke. Isdal presenterer i foredraget begrepene sekundærtraumatisering, vikarierende traumatisering, compassion fatigue og utbrenthet. I andre del av sitt foredrag går han inn på hvordan vi kan forebygge helseskader fra arbeidet. Spesielt presenterer han sin viktige metafor «leirbålet». Per Isdal er en av stifterne bak organisasjonen «Alternativ til Vold», som i dag driver 15 behandlingssentre i Norge.

Formidles på let forståelig norsk

10.35-11.05 Pause og netværk samt besøg i udstillerområdet

11.05-12.05 **Videnssessioner 1-7**

1. Fra samarbejdsudfordringer til konfliktforståelse og perspektivtagning
v/Lene Metner, Psykologcenter Viborg, VISO-specialist

Ønsker du inspiration og konkrete redskaber til at navigere i felter, hvor mennesker er uenige i en grad, så det står i vejen for det arbejde, der skal udføres? Alle oplever fra tid til anden konflikter, og udvikler de sig til samarbejdsvanskeligheder mellem den/de fagprofessionelle og borgeren og eller forældre/pårørende, så kræver det forståelse, metoder og konkrete redskaber. Mange konflikter har afsæt i noget, vi ikke forstår. Der vil således blive behandlet temaer som konfliktforståelse, at "gå over broen", at afsøge perspektiver og egne og andres styrende tanker. Du bliver præsenteret for konkrete metoder og redskaber, som understøttes af praksiseksempler fra forskellige områder. I forhold til ovenstående kan du forvente at komme hjem med viden, metoder og redskaber med afsæt i konfliktteori, psykologi og KRAP's (Kognitive, Ressourcefokuserede og Anerkendende Praksis) tilgang.

2. Hvad nu hvis? Oplæg om børn og angst

v/Käte From, psykolog, specialist i klinisk børneneuropsykologi, VISO-specialist

Angst er en naturlig følelse, som alle mennesker oplever af og til. Men for nogle børn bliver bekymringerne så store, at det bliver livsindskrænkende for barnet.

Denne videnssession har fokus på, hvad der sker i hjernen, når man er angst, og de forskellige former for angst, men også på hvor grænsen går mellem at være angst, ængstelig eller bare genert.

Fokus vil desuden være et forældreperspektiv – hvad er det hos forældre, der vedligeholder angsten. Og ikke mindst, hvordan man i den almenpædagogiske praksis kan være med til at forebygge, at børn udvikler angst.

Videnssessionen henvender sig til fagpersoner, der arbejder med børn, hvor angst af og til er et tema. Fokus i oplægget er ikke på psykologisk behandling af angst.

3. Hvordan kan man forstå en forstyrret spisning/spiseforstyrrelse ind i autismen?

v/Mette Bang, specialpædagogisk konsulent, Autismecenter Nord-Bo og Rikke Besser Wissmann, VISO-specialist, faglig koordinator, Socialcenter Lillebælt, Pomonahuset

Mennesker med autisme har en øget risiko for udvikling af komorbide tilstande, herunder udvikling af en spiseforstyrrelse. I dette oplæg vil du blive præsenteret for viden om sammenhæng mellem autisme, stress og belastning samt årsagerne til udvikling af forstyrret spisning/spiseforstyrrelse.

I oplægget beskriver vi, hvorledes man kan sætte to specialer i spil og der igennem skabe redskaber, der kan tilgodese både de autismspecifikke problemstillinger og spiseforstyrrelsen. Vi inddrager både den unges og familiens perspektiver, og vi belyser, hvornår der skal sættes fokus på autisme, og hvornår der skal arbejdes med den forstyrrede spisning/spiseforstyrrelsen.

Oplægsholderne har haft et tæt samarbejde i flere VISO-sager og vil i oplægget sætte fokus på de tværfaglige erfaringer. Det vil også blive inddraget konkrete eksempler fra sagerne.

4. Beskyttende faktorer i arbejdet med udadreagerende adfærd

v/ Eva Holtermann Nielsen, specialpædagogisk konsulent, Kompenserende Konsulent Team og Christina Gundgaard Pedersen, psykologisk konsulent, Landsbyen Sølund, VISO-specialist

Mangler du viden om metoder og strategier til at forebygge og håndtere udadreagerende adfærd hos mennesker med udviklingshæmning? På denne videnssession har du mulighed for at blive klogere på beskyttende faktorer, der har vist sig virksomme i arbejdet med voksne med udviklingshæmning. Med afsæt i Socialstyrelsens og VIVEs rapport om voksne med udviklingshæmning og udadreagerende adfærd fra 2018 præsenteres de beskyttende faktorer. Det vil med eksempler fra praksis blive beskrevet, hvordan de beskyttende faktorer kan anvendes i arbejdet med voksne med udviklingshæmning og udadreagerende adfærd. Oplægget vil løbende blive understøttet af case-eksempler fra oplægsholders praksis. På videnssessionen vil der være mulighed for at drøfte egen praksis med afsæt i de beskyttende faktorer.

5. Børn og unge som pårørende

v/Tina Rathje, Psykolog, Det nationale sorgcenter

80.000 danske børn og unge om året oplever, at én eller begge forældre bliver ramt af en alvorlig fysisk sygdom. Når et barn oplever, at en forælder bliver alvorligt syg, udsættes barnet for et forhøjet niveau af psykosocial belastning. Du vil i denne videnssession få viden om pårørende børn og unges typiske reaktioner, hvilke tegn hos barnet/ den unge du bør være særligt opmærksom på samt konkret viden om, hvordan forældre og fagpersoner bedst støtter pårørende børn og unge i forskellige aldre. Videnssessionen vil tage udgangspunkt i erfaringer fra daglig praksis med pårørende børn, unge og deres forældre, hvor vi særligt har fokus på den mentaliseringsbaseret tilgang.

6. Redskaber til afdækning af voksne med psykiske lidelser kombineret med et overforbrug af rusmidler

v/ Marlene Christel Haahr, VISO-konsulent og Kristine Schultz, VISO-specialist, Center for Socialt udsatte, TrinHorsens

Bliv klogere på målgruppen dobbeltbelastede, hvor selve fremgangsmåden, afdækning og udredning er i fokus. Oplægget henvender sig til alle kommunale medarbejdere, der arbejder med eller har interesse for målgruppen. Oplægget giver konkrete ideer til metoder og spørgeskemaer, som kan anvendes til at afdække de ofte meget komplekse problemstillinger man kan stå overfor i mødet med dobbeltbelastede. Oplægget vil tage udgangspunkt i cases og input til nye måder at tænke tværfagligsamarbejde på og alternative kommunikationsformer, som f.eks. hækling, "walk and talk" og grounding-øvelser, hvordan dette kan være givende i mødet med borgeren. Oplægget vil også præsentere resultaterne fra VISOs vidensprojekt om voksne med psykiske vanskeligheder, misbrug og andre komplekse sociale problemstillinger.

7. VISOs vidensprojekt om anbringelsessager af børn og unge – gode erfaringer fra praksis

v/Pernille Skovbo Rasmussen, Senioranalytiker VIVE og Sarah Voschero Christensen, VISO-specialist, Poppelgården.

Få indblik i VISOs viden og erfaring med særligt komplicerede anbringelsessager med børn og unge. VISO har i efteråret 2020 udgivet en rapport, der blandt andet belyser problemstillinger i børnene og de unges baggrund, samt kortlægger udfordringer i anbringelsesforløbet, herunder fx systemets samarbejde eller gentagende sammenbrud i anbringelsen. Bliv klogere på, hvordan man i praksis kan arbejde med anbragte børn og unge med henblik på at imødekomme nogle af ovenstående problematikker. Hør også hvilke anbefalinger der gives i VISOs rådgivning i de komplekse sager og hvilke læringspotentialer, der kan uddrages af VISOs rådgivning i kommunernes komplicerede anbringelsesforløb.

12.05-13.05

Frokost

13.05-14.05

Videnssessioner 8-14

8. Børn og unge med skader efter mors forbrug af alkohol og stoffer under graviditeten

v/Mette Sund Sjøvold, chefpsykolog

De fleste af os har mødt rusmiddeleksponerede børn og unge uden at være klar over det. I udrednings- og behandlingsarbejde overses det ofte, at mors indtag af rusmidler eller medicin under svangerskabet kan være en årsag til barnets eller den unges vanskeligheder. Videnssessionen vil give indblik i konsekvenser af eksponering for alkohol, andre stoffer og medicin i fosterlivet og vil give praksiseksempler på, hvordan det kommer til udtryk, efterhånden som barnet vokser op. Det vil blive præsenteret, hvilke indsatser disse børn og unge behøver for at fungere bedst muligt i hverdagen, hvad enten de bor sammen med deres biologiske forældre eller i plejefamilie/på anbringelsessteder. Vi ved, at alkohol er det rusmiddel, som giver de mest alvorlige skader. Kendetegn på medfødte alkoholskader og identifikation af FAS og FASD vil blive gennemgået. Videnssessionen vil være relevant for alle fagpersoner, som kommer i kontakt med børn og unge, der mistrives.

Formidles på let forståelig norsk

9. Selvforståelse/psykoedukation til unge og voksne med ASF, "Let's Visualize – Min Autisme"

v/Anette Overgaard og Ann Hornum, specialpædagogiske konsulenter, forfattere og VISO-specialister, Autismecenter Nord-bo.

Hvordan kan fagpersoner afholde samtaler, der skaber selv- og diagnoseforståelse hos unge og voksne med autisme samt til netværket omkring dem? I denne videnssession sætter vi spot på overvejelser omkring: Hvordan kan selvforståelsessamtaler rammesættes og understøttes visuelt med både modeller, forklaringstekster samt eksempler fra hverdag og til pædagogiske tiltag. Hvordan kan oplysninger fra et selvforståelsesforløb overleveres til netværket. I videnssessionen bliver der taget udgangspunkt i eksempler fra materialet "Let's Visualize – Min Autisme", som er udviklet på Autismecenter Nord-Bo som udkom i september 2020. Målgruppen er fagpersoner, der arbejder med eller omkring unge og voksne med autisme og en begavelse omkring normalområdet. Der kan også findes inspiration for borgere med en lavere begavelse/lavt funktionsniveau, samt til arbejdet med at tilbyde psykoedukation til voksne pårørende.

10. Hvad nu hvis? Oplæg om børn og angst

v/Käte From, psykolog, specialist i klinisk børneneuropsykologi, VISO-specialist

Angst er en naturlig følelse, som alle mennesker oplever af og til. Men for nogle børn bliver bekymringerne så store, at det bliver livsindskrænkende for barnet.

Denne videnssession har fokus på, hvad der sker i hjernen, når man er angst og de forskellige former for angst, men også på hvor grænsen går mellem at være angst, ængstelig eller bare genert.

Fokus vil desuden være et forældreperspektiv – hvad er det hos forældre, der vedligeholder angsten. Og ikke mindst, hvordan man i den almenpædagogiske praksis kan være med til at forebygge, at børn udvikler angst.

Videnssessionen henvender sig til fagpersoner, der arbejder med børn, hvor angst af og til er et tema. Fokus i oplægget er ikke på psykologisk behandling af angst.

11. Spot på somatiske problemstillinger hos børn

v/ Mia Marquard Sørensen, Psykolog og behandlingsleder og Mette Carlseng, Chef, begge fra Centeret for specialrettede Tilbud, Behandlingsskolerne, VISO-leverandør

Der sættes spot på 3 hyppige somatiske problemstillinger, som ses hos børn med komplekse diagnosebilleder. I arbejdet med udsatte børn er der ofte fokus på mange andre problemstillinger end de somatiske. I nogle tilfælde bliver de overset og andre gange blot nedprioriteret, fordi andre svære sociale, psykologiske og psykiatriske problematikker vægter tungere i vurderingen af, hvad der er vigtigt i behandlingsarbejdet. Men et manglende fokus på somatikken kan få afgørende betydning for, at den samlede indsats kan lykkes. Oplæggets første halvdel vil bidrage med viden fra praksis på Behandlingsskolerne i forhold til, hvordan man kan arbejde tværfagligt med somatiske problematikker som f.eks. søvnmangel, spiseproblemer og overvægt i en miljøterapeutisk kontekst. I anden halvdel vil der blive gennemgået eksempler på, hvordan man ved hjælp af enkle tilgange/procedurer kan omsætte viden om somatiske problematikker til indsatser i kommunale praksisser/tilbud. Deltagerne vil få et nemt og enkelt screeningsredskab med sig hjem.

12. Personlighedsforstyrrelser med fokus på borderline-typen – redskaber til dialog og skriftlig kommunikation

v/Nadine B. B. Høyer, Specialsygeplejerske i psykiatri og MBT-psykoterapeut, psykiatrisk afdeling Middelfart

Kom og hør nærmere om, hvorfor kommunikation med mennesker, der lider af Borderline, kan være vanskelig, fyldt af misforståelser, fejltolkninger og konflikter og få redskaber til at håndtere dette og derved forbedre din kommunikation med det lidende menneske. Igennem oplægget kommer vi omkring Borderlinediagnosen, mentaliseringsevnen, og hvorledes denne spiller sammen med tryghed og utryghed, og hvordan dette har indflydelse på mennesket, som lider af Borderline, og dig som fagperson – Og i særdeleshed jeres fælles kommunikation! Fokus er på, hvorledes du, som fagperson, kan hjælpe den borderline lidende til en værdig kommunikation ud fra Kierkegaards devise om "At man, naar det i Sandhed skal lykkes En at føre et Menneske hen til et bestemt Sted, først og fremmest maa passe paa at finde ham der, hvor han er, og begynde der."

13. Børneinddragelse i praksis

v/Izabella Sophia Frimuth Hatt, Center for Børn, unge og Familier, Socialstyrelsen, Kirsten Graakjær, Seniorkonsulent, Børns Vilkår, Jette Larsen, Seniorkonsulent, Børns Vilkår. Alle tre er en del af Videnscenter om børneinddragelse og udsatte børns liv

Børn har ret til at blive hørt og inddraget i rammerne for deres liv og hverdag. Videnscenter om børneinddragelse og udsatte børns liv er et nyt videnscenter, der drives i samarbejde mellem Socialstyrelsen, Børns Vilkår og VIVE. På videnssessionen vil du få viden om og konkrete eksempler på, hvordan I som kommune kan arbejde strategisk med børneinddragelse. På videnssessionen vil du endvidere blive præsenteret for konkrete redskaber og metoder til at hjælpe udsatte og anbragte børn, unge og deres familier, så der i praksis sker en reel inddragelse.

14. Udfordringer i samarbejdet omkring børn og unge med funktionsnedsættelser

v/Line Brinch Jepsen Chefkonsulent i VISO og Pernille Skovbo Rasmussen, Senioranalytiker, VIVE

Du vil i oplægget få præsenteret resultater fra to undersøgelser, som begge omhandler udfordringer i samarbejdet omkring børn og unge med funktionsnedsættelser, handicap og specialiserede behov. Oplægget giver indblik i, hvilke samarbejdsudfordringer der opleves blandt parterne omkring et barn med funktionsnedsættelser, samt hvornår og hvordan udfordringerne opstår mellem kommunale sagsbehandlere, fagpersoner, specialiserede tilbud og familier omkring børn og unge med funktionsnedsættelser. Dertil vil oplægget komme omkring mulige tilgange til at håndtere og forebygge samarbejdsudfordringer på børnehandicapområdet. Eksempelvis ved at have fokus på forventningsafstemning, åbenhed og nysgerrighed, dialog og vidensudveksling på tværs af fagprofessioner. Oplægget vil også kort berøre baggrunden for undersøgelserne, samt de empiriske datagrundlag for hver af undersøgelsesresultaterne.

14.05-14.35 Pause og netværk samt besøg udstillerområdet

14.35-15.35 **Håndtering af problemskabende adfærd**
v/Bo Hejlskov Elvén, psykolog og forfatter

Bliv klogere på, hvordan vi kan forstå, undersøge og håndtere de følelser, som opstår i mødet med mennesker med problemskabende adfærd? Når vi oplever borgere have problemskabende adfærd, er det vores vurdering, at den er problemskabende. Borgeren selv oplever det som deres bedste forsøg på at kontrollere deres virkelighed. Grundlæggende gør mennesker det så godt de kan, ud fra de forudsætninger og erfaringer de har med sig. Vores pædagogiske opgave er derfor at støtte borgeren til at genvinde kontrollen over sig selv. Der kan i vores arbejde med borgeren være en reel fare for, at vi lægger ansvaret fra os, fordi vi ikke har de nødvendige metoder til at forstå borgeren. Det afgørende er derfor, at vi lærer at forstå og håndtere de mange følelser, som opstår i mødet med mennesker med problemskabende adfærd. Bo Hejlskov Elvén har udgivet flere fagbøger om problemskabende adfærd, Low Arousal og afstemt pædagogik.

15.35-15.40 **Afrunding**
v/ Adam Paaby, kontorchef i VISO

